

Ochrona wód oraz środowiska morskiego

Ustawa o ochronie środowiska obejmuje ochroną wody powierzchniowe, podziemne oraz morskie. Ochrona ta ma polegać na racjonalnym korzystaniu z ich zasobów, przeciwdziałaniu naruszeniom równowagi przyrodniczej i występowaniu zmian mogących spowodować nieprzydatność wody dla ludzi, zwierząt, roślin i celów gospodarczych. Działalność eksploatacyjna lub inwestycyjna człowieka, która znacznie ingeruje w środowisko wodne, musi pociągać za sobą nakłady na przywrócenie stanu równowagi ekologicznej. Podstawowy podział wód, to podział na wody morskie i śródlądowe, te zaś dzieli się jeszcze na podziemne i powierzchniowe, które z kolei dzieli się na płynące i stojące. Podział ten ma swoje odbicie w prawie.

Najistotniejszą ustawą dotyczącą wód śródlądowych jest prawo wodne z 24 października 1974 roku.^[1] Stanowi ono generalną zasadę, że wody stanowią własność Państwa. Wyjątkiem są powierzchniowe wody stojące, wody w studniach i rowach. Korzystanie z zasobów wodnych nie może powodować marnotrawstwa oraz szkód. Zarządzanie wodami polega na ich ochronie przed nadmierną eksploatacją, powodzią, suszą, a także ich gospodarczym wykorzystaniu (żegluga, energetyka, zapewnienie wody ludziom i przedsiębiorstwom) oraz zaspokajaniu potrzeb zdrowotnych, higienicznych i wypoczynkowych.

Obowiązuje zasada powszechnego korzystania z wód, czyli takiego, które służy do zaspokojenia potrzeb osobistych i gospodarstwa domowego. Chodzi tu o wody powierzchniowe będące własnością Państwa. Inną zasadą jest zwykłe korzystanie z wody, czyli korzystanie dla zaspokojenia potrzeb własnych i gospodarstwa domowego lub rolnego z wody stanowiącej własność lub znajdującej się w gruncie osoby, która jej używa. Jeżeli korzystanie z wody wykracza poza ramy wyznaczone przez

definicję korzystania zwykłego lub powszechnego (czyli jest szczególnym korzystaniem z wód), wymagane jest uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego. Takie pozwolenie konieczne jest też w przypadku wykonywania urządzeń wodnych. Za szczególne korzystanie z wód (m. in. wprowadzanie ścieków, wydobywanie lodu, wycinanie roślin na odpowiednio dużą skalę, rybołówstwo) oraz ze stanowiących własność Państwa urządzeń wodnych pobiera się opłaty.⁹⁰ [\[2\]](#) [\[3\]](#) Właściciel budynku w mieście zobowiązany jest w trakcie jego budowy, odbudowy lub kapitalnego remontu do założenia na własny koszt wewnętrznej instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej.

Prawo wodne zawiera też szereg norm dotyczących ochrony wód i ochrony przed powodzią. Wprowadzono strefy chroniące źródła. W ich obrębie zabrania się m. in. zakładania cmentarzy, składowania odpadów, wykonywania robót mogących pogorszyć przydatność wody lub zmniejszyć wydajność źródeł. Zakłady wprowadzające ścieki zobowiązane zostały do budowania urządzeń zabezpieczających wody przed zanieczyszczeniem. Odpowiednie przepisy mówią

- ochronie przeciwpowodziowej. Dotyczą one wałów przeciwpowodziowych, postępowania w przypadku powodzi (np. ewakuacja ludności, komitetów przeciwpowodziowych) oraz zbiorników retencyjnych i innych urządzeń wodnych.

Wśród istotnych przepisów prawnych dotyczących czystości wód wymienić trzeba Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych

- Leśnictwa z 5 listopada 1991 w sprawie klasyfikacji wód oraz warunków, jakim powinny odpowiadać ścieki wprowadzane do wód lub ziemi. Ustalona w nim została trzystopniowa klasyfikacja czystości śródlądowych wód powierzchniowych. Klasa pierwsza obejmuje wody nadające się do picia dla ludności, zaopatrzenia zakładów wymagających wody zdatnej do picia, bytowania w warunkach naturalnych ryb łososiowatych. Wody klasy

drugiej muszą nadawać się do bytowania w warunkach naturalnych ryb innych niż łososiowate, chowu i hodowli zwierząt gospodarczych, celów rekreacyjnych, uprawiania sportów wodnych, urządzania kąpielisk. Klasa trzecia to wody nadające się do zaopatrzenia zakładów nie wymagających wody do picia, nawadniania terenów rolniczych, wykorzystywania do upraw ogrodniczych. Załącznik do rozporządzenia określa wskaźniki zanieczyszczeń, których poziom klasyfikuje wodę do jednej z grup (może się więc zdarzyć, że woda nie będzie odpowiadać żadnej z klas). Rozporządzenie zabrania wprowadzania ścieków do niektórych wód (m. in. do wód podziemnych, jezior bezodpływowych). Określa się także, jakie zmiany nie mogą być powodowane w wodzie, do której odprowadzono ścieki (np. zmiana naturalnej barwy, zapachu) oraz jakich substancji nie mogą one zawierać. Załącznik ustala najwyższe dopuszczalne wskaźniki zanieczyszczeń w ściekach wprowadzanych do wód i do ziemi (m. in. temperatura, odczyn, poziom azotu, fosforu, chlorków, ołowiu, rtęci – w sumie 47 pozycji).

Na wodach morskich ma zastosowanie ustawa o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki.^[4] Ustawa wymienia umowy międzynarodowe, których Polska jest stroną, dotyczące zanieczyszczania morza przez statki. Statek nie może być używany, jeśli nie odpowiada określonym wymaganiom ekologicznym. W razie napotkania zanieczyszczenia na morzu kapitan zobowiązany jest powiadomić ^[5] najbliższą stację państwa nadbrzeżnego. Zabrania się zatapiania na morzu odpadów lub innych określonych substancji.

–

^[1] Dz. U. z 30 października 1974r. Nr 38, poz. 230 z późniejszymi zmianami

^[2] Szczegółowe rozwiązania różnicujące opłaty za pobór wody,

korzystanie z urządzeń wodnych i wprowadzanie ścieków do wód i do ziemi zawiera Rozporządzenie Rady Ministrów z 27 grudnia 1993 w sprawie opłat za szczegółowe korzystanie z wód i urządzeń wodnych (Dz. U. z dnia 30 grudnia 1993r. Nr 133, poz. 637, ze zmianami)

^[3] Szczegóły dotyczące stref ochronnych dla źródeł i ujęć wody zapisane zostały w Rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 5 listopada 1991 r. w sprawie zasad ustanawiania stref ochronnych źródeł i ujęć wody (Dz. U. z dnia 16 grudnia 1991 r. Nr 116, poz. 504)

^[4] Dz. U. z dnia 9 maja 1995 r. Nr 47, poz. 243

^[5] Dz. U. z dnia 16 grudnia 1991r. Nr 116, poz. 503

Jeśli potrzebujesz pomocy w napisaniu pracy z zakresu ochrony środowiska, to polecamy serwis [pisanie prac](#) - prace z ekologii i innych kierunków pisane na (prawie) każdy temat.